

КОМУНІКАЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА

Молчанова Оксана Миколаївна,
кандидатка психологічних наук
доцент кафедри соціально-гуманітарних
дисциплін факультету № 1 Донецького
державного університету внутрішніх справ
Ел.адреса: oksanamolchanova@ukr.net

Вступ. Професійне середовище відіграє значну роль в житті людини, впливаючи не тільки на професійні стосунки, а й особистісні. Від успішності в цих сферах залежить самопочуття людини та її стан здоров'я.

Для розвитку ефективних стосунків й кар'єрного успіху будь-якого працівника визначальним є комунікація, яка виступає як загальна концепція передачі інформації. Здатність створювати ефективну комунікацію та адаптуватись до професійних викликів, забезпечує комунікативна компетентність, яка постає як надзвичайно важливе вміння для професійного та кар'єрного розвитку спеціаліста будь-якої професійної сфери.

Тому, метою доповіді виступає теоретичний аналіз поняття комунікативної компетентності, її значення для професійного середовища.

Основні результати. Ю.С.Вторнікова, проаналізувавши важливі компетентності для освіти та бізнесу країн, які брали участь в одному з проектів DeSeCo: Country Contribution Process (CCP), відзначила, що 12 країн Європейського союзу та США віднесли комунікативну компетентність до ключових, та визнали її основним способом професійного здійснення сучасності. Здатність встановлювати і підтримувати необхідні контакти з іншими людьми, спираючись на певні знання, вміння і навички, важливі для ефективного спілкування, й формує, на її думку, комунікативну компетентність [1].

І.Р.Гуменна особливо наголошувала на важливості вміння ефективного застосування в конкретному спілкуванні сукупності знань про даний процес в різноманітних умовах та з різними представниками

професійних сфер. Вчена, аналізуючи її формування в професійному середовищі, виділила умови розвитку комунікативної компетентності: оволодіння професійними знаннями, вміння використання мовних формул, вміння працювати з інформацією та використовувати її, володіння інтерактивним спілкуванням, швидка оцінка комунікативної ситуації, високий професійний рівень прийняття рішень та планування комунікативних дій [2].

Н.А.Жук, трактуючи поняття «комунікативна компетентність», розрізняла її у двох аспектах: орієнтовній (вміння аналізувати ситуацію комунікації, виявляти можливі рішення, нейтралізувати можливі наслідки, посилювати позитивний вплив) та виконавчій (окреслює вміння застосовувати як вербальні так і невербальні підходи, активне та рефлексивне слухання, використовуючи різні паралінгвістичні засоби) [3].

Як підкреслила вчена, ефективності професійної діяльності сприяє професійна компетентність працівника за рахунок сформованих відповідних складових (знання, досвід, вміння, які поєднані в складному багаторівневому стійкому комплексі психологічних властивостей особистості), вміння оперативно й доцільно їх використовувати. Комунікативну компетентність поліцейських, вчена визнала ключовою для розвитку професійної сфери, відзначивши її значущість для специфіки діяльності правоохоронній сфері, яка потребує постійних контактів, співробітництва та взаємодії у чітко регламентованих (специфічних чи екстремальних) умовах

Висновки. Комунікація є визначальною сферою для розвитку ефективних стосунків й кар'єрного успіху в професійній сфері. Комунікативна компетентність, яка є ключовою для розвитку освіти та бізнесу багатьох країн, дає можливість ефективно застосовувати в конкретному спілкуванні сукупність знань про даний процес в різноманітних умовах та з різними представниками професійних сфер.

Література.

1. Вторнікова Ю.С. Комуникативна компетентність у структурі ключових компетентностей громадян Європи // Витоки педагогічної майстерності. Збірник наукових праць. Полтава, 2011 с.88-94. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/344/1/Vtornik%5B1%5D.pdf>
2. Гуменна І.Р. Комуникативна компетентність як основа професіоналізму патрульних поліцейських // *Науковий вісник Ужгородського національного університету*, серія «Педагогіка, соціальна робота» № 29. С. 42-45. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/377/A5.pdf>.
3. Жук Н.А. Комуникативна компетентність як основа професіоналізму патрульних поліцейський: дис. ... докт. філос. : 19.00.01. Київ, 2021 . 244 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/19874>.